

Organisatieonderdeel: Samenleving
Behandelaar: S. Kempers
Telefoonnummer: 06 27510256

Voorstelnr. 3109
Barneveld, 7-11-2023
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct: 123

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma 2022 gemeente Barneveld**

Gevraagde beslissing:

1. Kennis te nemen van de 'rapportage vaccinatiegraad 2022 gemeente Barneveld' voor het Rijksvaccinatieprogramma.
2. In te stemmen met de in het rapport opgenomen adviezen.

1. Inleiding

Vaccineren is de succesvolste preventiemaatregel tegen het uitbreken van ernstige en zeer besmettelijke infectieziekten. Daarom is er in Nederland het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Het doel van dit programma is door middel van vaccinatie de bevolking te beschermen tegen een aantal gevaarlijke infectieziekten. In de regio Gelderland Midden wordt het Rijksvaccinatieprogramma uitgevoerd door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD Gelderland-Midden.

Om een optimale bescherming te bieden tegen deze infectieziekten is een hoge vaccinatiegraad nodig. In de gemeente Barneveld ligt de vaccinatiegraad van alle vaccinaties uit het RVP onder de daarvoor gestelde normen. Daarom wordt sinds 2018 aan alle ouders van pasgeborenen een vaccinatieconsult aangeboden op het consultatiebureau, geeft de gemeente via haar communicatiekanalen waar mogelijk extra aandacht aan vaccinatiemomenten en is het RVP een terugkerend onderwerp binnen de lokale coalitie Kansrijke Start.

De belangrijkste bevindingen uit de rapportage zijn als volgt:

- In Nederland en in de regio is het deel van de kinderen dat is gevaccineerd binnen het Rijksvaccinatieprogramma voor het tweede jaar op rij gedaald. De resultaten voor Barneveld zijn in lijn met deze trend.
- De daling is zichtbaar bij alle vaccinaties uit het RVP.

De GGD geeft in het rapport een mogelijke oorzaak aan voor de daling in het deel van de kinderen dat is gevaccineerd binnen het Rijksvaccinatieprogramma. De verklaring is dat ouders minder positief over vaccinaties zijn gaan denken. Dat blijkt zowel uit nationaal als Europees onderzoek. Dit kan een gevolg zijn van de coronapandemie.

Dit onderwerp is eerder in mei 2023 aan de orde geweest (zie voorstel 2791). De adviezen en aanpak uit deze eerdere rapportage zijn overgenomen en nog steeds van toepassing. Dit betreft onder andere de continuering en monitoring van het vaccinatieconsult, de inzet op objectieve informatievoorziening, de inzet op extra communicatie over mogelijkheden tot vaccineren en het laagdrempelig aanbieden van vaccinatiemogelijkheden.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

De 'rapportage vaccinatiegraad' geeft jaarlijks een beeld van de vaccinatiegraad in de gemeente Barneveld.

b) Maatschappelijk effect

Het voorkomen en terugdringen van gevaarlijke infectieziekten onder de bevolking.

3. Argumenten

3.1 Raad informeren over de rapportage

Met deze jaarlijkse rapportage willen we de Raad op de hoogte stellen van de vaccinatiecijfers over het jaar 2022.

4. Kanttekeningen

N.v.t.

5. Financiën

N.v.t.

6. Participatie en communicatie

N.v.t.

7. Uitvoering

N.v.t.

8. Bijlagen

1. Rapportage vaccinatiegraad 2022 gemeente Barneveld.

Vaccinatiegraad 2022

Gemeente Barneveld

Oktober 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Algemeen landelijk beeld	4
Informed consent: anonieme registratie	5
Maternale kinkhoestvaccinatie	6
Tweejarigen	7
Wat zien we bij 2-jarigen?	7
Vijf-, tien-, veertien- en vijftienjarigen	9
Wat zien we bij vijf-, tien-, veertien- en vijftienjarigen?	9
Gemeente Barneveld in deelgebieden*	11
Barneveld in vergelijking met de regio en Nederland	12
RVP: volop in ontwikkeling	12
Adviezen en aanpak gemeente Barneveld	15

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage over de vaccinatiegraad in uw gemeente. Het betreft een rapportage over de vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) van het jaar 2022. Elk jaar publiceert het RIVM de nieuwe RVP-vaccinatiecijfers. We kijken naar trends in de vaccinatiegraad over de afgelopen jaren en wat dat voor uw gemeente betekent.

Vaccineren is de meest succesvolle preventiemaatregel tegen het uitbreken van ernstige en zeer besmettelijke ziekten. De aanbevolen WHO-normen voor de vaccinatiegraad zijn nodig om uitbraken te voorkomen. Het blijft daarom belangrijk om lokaal in te zetten op interventies die bij kunnen dragen aan het verhogen van de vaccinatiegraad.

In deze rapportage wordt eerst ingegaan op het algemeen landelijk beeld en daarna op de vaccinatiegraad voor de verschillende leeftijdsgroepen in de gemeente Barneveld. Tevens wordt stilgestaan bij een verandering in de toestemming voor het registreren van vaccinatiegegevens met persoonsgegevens en de gevolgen daarvan voor de vaccinatiecijfers. Het rapport eindigt met een duiding en advieshoofdstuk.

Henk Bril,
Directeur Publieke Gezondheid

Algemeen landelijk beeld

Het deel van de kinderen dat is gevaccineerd binnen het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) is voor het tweede jaar op rij gedaald. Het RIVM maakt zich zorgen om deze daling. Een hoge vaccinatiegraad is belangrijk om mensen tegen ernstige ziekten te kunnen blijven beschermen en om uitbraken van deze ziektes te voorkomen.

De geregistreerde vaccinatiegraad ligt ongeveer 2 tot 5% lager dan vorig jaar. Voor de ziekte mazelen lijkt de vaccinatiegraad voor zuigelingen voor het eerst in jaren net onder de 90% te zijn. Een vaccinatiegraad boven de 95% is belangrijk om alle inwoners van Nederland tegen deze ziekte te beschermen. Als dat percentage niet wordt gehaald, is de kans groter dat mazelen weer terugkomt.

Deels anonieme gegevens

De exacte cijfers over de grootte van de daling van de vaccinatiegraad kan het RIVM niet geven. Dit komt omdat het RIVM, door een wetswijziging, een deel van de gegevens over vaccinaties sinds 1 januari 2022 anoniem binnenkrijgt. Dat gebeurt als mensen geen toestemming geven om hun gegevens met het RIVM te delen. Anonieme vaccinaties (landelijk gemiddeld 5% van de vaccinaties in 2022) kunnen niet worden meegeteld voor de vaccinatiegraad. Dit aantal is nu nog klein. De cijfers uit deze rapportage gaan namelijk voor een groot deel over kinderen die al vóór 2022 de vaccinaties van het RVP hebben gehad.

Minder positief over vaccinaties

Een mogelijke oorzaak van de dalende vaccinatiegraad is dat ouders minder positief over vaccinaties zijn gaan denken. Dat bleek uit een peiling van het RIVM uit 2022 in vergelijking met een peiling uit 2013. Ook uit Europees onderzoek blijkt dat in meerdere landen het vertrouwen van burgers in vaccins en vaccineren is afgenomen. Dit kan een gevolg zijn van de coronapandemie. De meeste ouders zijn echter nog steeds positief over vaccineren.

Door de beschermende coronamaatregelen kregen minder mensen een ziekte waartegen het RVP beschermt dan voor de coronapandemie. In 2022 is dit effect nog steeds te zien.

Nieuw in het RVP is dat sinds 2022 ook jongens tegen HPV worden gevaccineerd en dat de leeftijd voor de HPV vaccinatie is verlaagd van 13 naar 10 jaar. Verder is er een HPV-inhaalcampagne gestart voor degenen die deze vaccinatie eerder niet kregen aangeboden of hebben gehaald.

Hoe wordt de vaccinatiegraad berekend?

De vaccinatiegraad wordt berekend door het aantal gevaccineerde kinderen te delen door het totaal aantal kinderen in een bepaald geboortecohort (uitgedrukt als percentage) rekening houdend met een bepaalde leeftijdsgrens. Vanwege de COVID-19 pandemie werd een aantal RVP-vaccinaties soms uitgesteld. Daarom wordt de vaccinatiegraad zonder leeftijdsgrens weergegeven. Dit is dus inclusief vaccinaties die later zijn gegeven. Dit is in overeenstemming met de landelijke publicatie van de vaccinatiegraad op <https://www.vzinfo.nl/vaccinaties>. De vaccinatiegraad met leeftijdsgrens ligt iets lager dan de vaccinatiegraad zonder leeftijdsgrens. Het blijft belangrijk dat kinderen volgens het RVP-schema worden gevaccineerd.

Informed consent: anonieme registratie

Zoals in het hoofdstuk 'Landelijke ontwikkelingen' uitgelegd, kunnen de exacte vaccinatiecijfers niet worden gegeven door een verandering in het registratiesysteem. Een deel van de vaccinaties wordt anoniem geregistreerd.

Bij het ontbreken van toestemming worden gegeven vaccinaties alleen anoniem doorgegeven aan het RIVM. In de meeste gevallen waar de toestemming ontbreekt is de toestemming niet gegeven, maar soms is deze nog niet gevraagd of nog niet genoteerd.

Landelijk gaat het om ongeveer 5% van de vaccinaties die anoniem worden geregistreerd. In de regio Gelderland-Midden is dit percentage lager, namelijk 2,3% in 2022. In Barneveld worden bij benadering 5% van de vaccinaties van de 0-4 jarigen anoniem doorgegeven. Bij 4-18 jarigen worden in Gelderland-Midden bij benadering 1% van de vaccinaties anoniem doorgegeven. Voor deze leeftijdsgroep zijn geen gemeentelijke cijfers bekend. Een deel van de daling van de vaccinatiegraad kan aan deze verandering worden toegeschreven. Echter niet de volledige daling.

Maternale kinkhoestvaccinatie

Sinds 2019 wordt aan zwangere vrouwen bij een zwangerschapsduur van 22 weken een kinkhoestvaccinatie aangeboden. Deze maternale kinkhoestvaccinatie beschermt zowel de zwangere als haar kind tegen kinkhoest en wordt gegeven door medewerkers werkzaam in de jeugdgezondheidszorg.

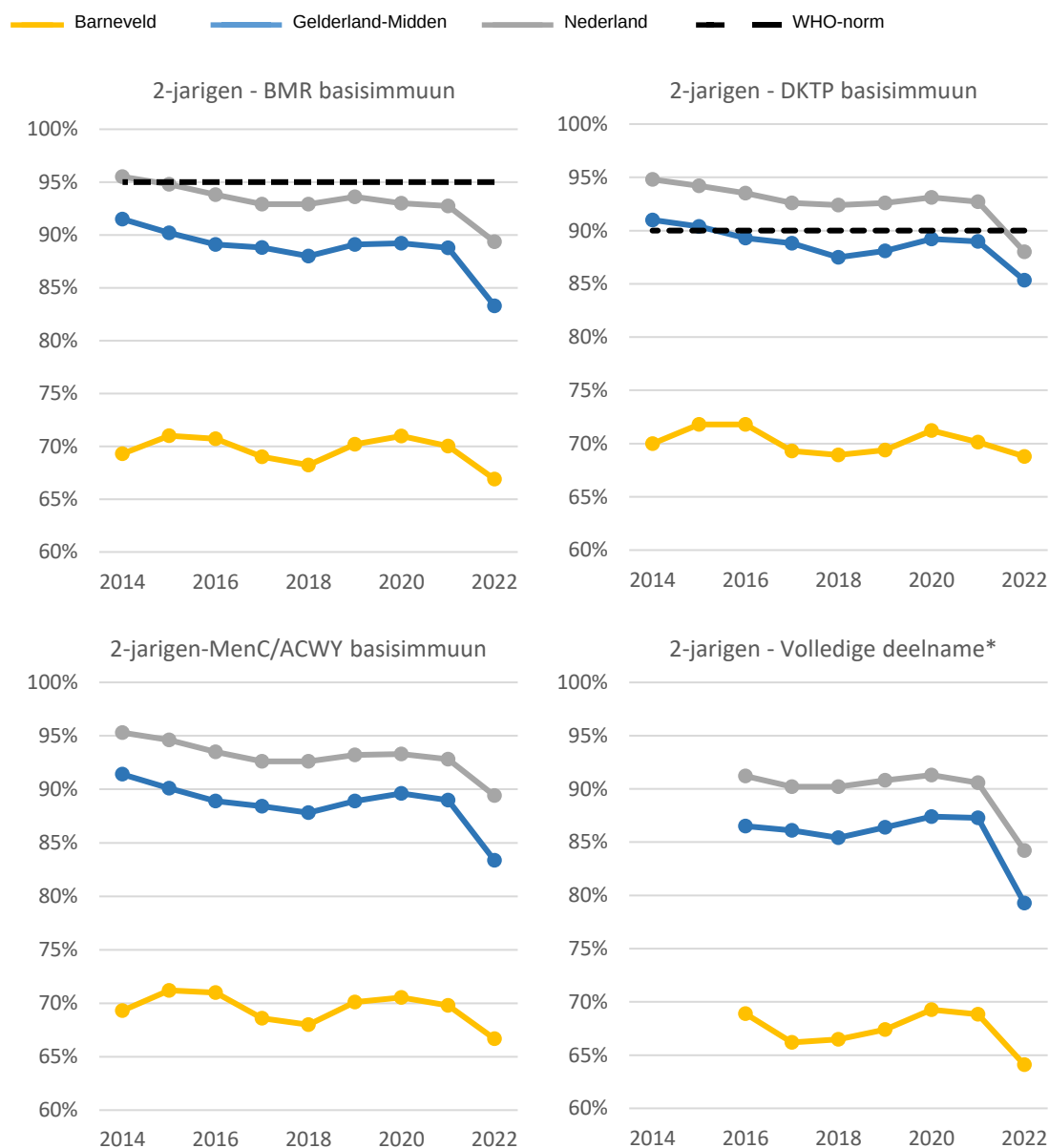
Wanneer een zwangere een maternale kinkhoestvaccinatie heeft gehad en er geen contra-indicaties zijn, heeft haar kind slechts drie in plaats van vier vaccinaties nodig in het eerste jaar om zo optimaal mogelijk beschermd te zijn. Kinderen waarvan de moeder geen maternale kinkhoestvaccinatie heeft ontvangen, hebben vier DKTP-vaccinaties nodig.

De jeugdgezondheidszorg indiceert bij elk kind hoeveel DKTP-vaccinaties er nodig zijn om volledig gevaccineerd te zijn. Dit wordt ook doorgegeven (als hier toestemming voor is van ouders) aan het RIVM, zodat dit meegenomen wordt bij het bepalen van de vaccinatiegraad.

De landelijke deelname aan de maternale kinkhoest vaccinatie onder vrouwen met een kind dat geboren werd in 2022 wordt geschat op 64%. Er zijn ook vaccinaties anoniem geregistreerd maar niet meegeteld waardoor de werkelijke vaccinatiegraad iets hoger is. In 2021 lag de vaccinatiegraad landelijk op 71%. In Barneveld kreeg slechts 45% van de zwangere vrouwen met een kind geboren in 2022 een maternale kinkhoestvaccinatie. Dit is minder dan vorig jaar (55%) en ook fors minder dan het percentage in de regio Gelderland-Midden (63%).

Tweejarigen

Voor de zuigelingen-vaccinaties wordt de vaccinatiegraad berekend op de leeftijd van twee jaar. In dit rapport betreft het kinderen die geboren werden in 2020 (cohort 2020). Voor de zuigelingen-vaccinaties wordt zowel de vaccinatiegraad per vaccin berekend als ook voor het "volledig gevaccineerd" zijn (dit betreft dan alle vaccins volgens RVP). In de grafieken vindt u de cijfers voor uw gemeente, inclusief een vergelijking met het gemiddelde van regio Gelderland Midden en Nederland als geheel.

*) De percentages volledige deelname zijn sinds 2016 beschikbaar.

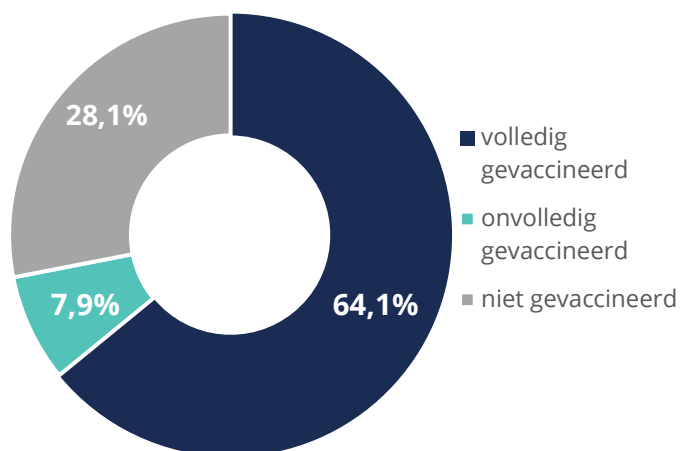
Wat zien we bij 2-jarigen?

In 2022 heeft 67% van de 2-jarigen de BMR-vaccinaties ontvangen en 69% alle DKTP-vaccinaties. Deze percentages zijn lager dan het jaar ervoor (70% en 70% respectievelijk). De vaccinatiegraad voor BMR en DKTP liggen onder de WHO-norm (95% en 90%). Het percentage 2-jarigen dat de MenACWY-vaccinatie heeft gehad is 67% en ook dit percentage is lager dan dat van het jaar ervoor (70% in 2021).

In uw gemeente is 64% van de tweejarigen volledig gevaccineerd. Dit percentage ligt lager dan dat van Gelderland-Midden (79%) en dat van Nederland (84%). Ook is het percentage lager ten opzichte van 2021 (69%). Ook in Gelderland-Midden (2021: 87%) en Nederland (2021: 91%) is het percentage tweejarigen dat volledig gevaccineerd is in 2022 lager dan in 2021.

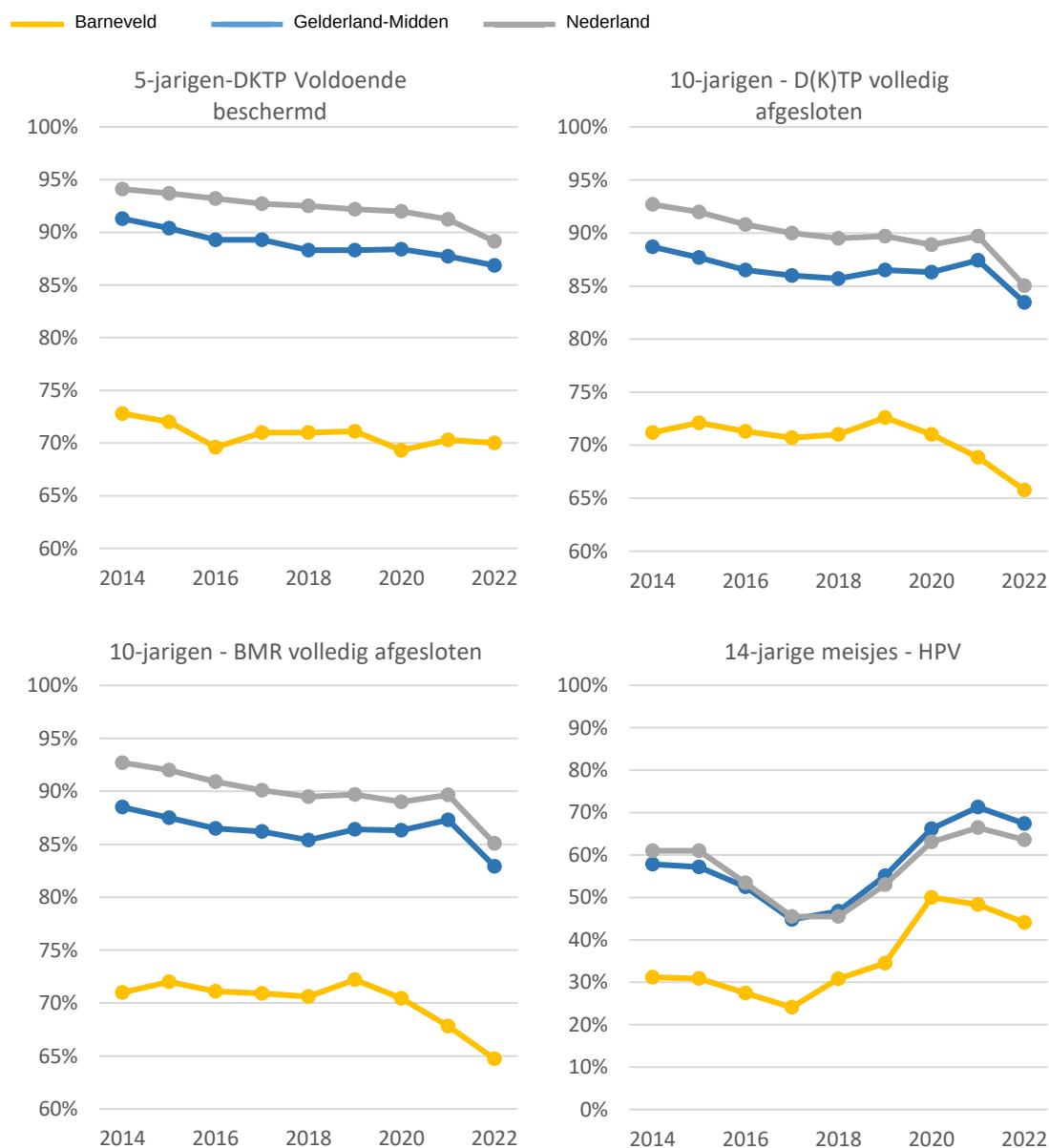
Het percentage niet-gevaccineerde kinderen in uw gemeente ligt op 28,1% (28,2% in 2021). Dit is fors meer dan landelijk (5,9%) en regionaal (9,9%).

Vaccinatiegraad 2-jarigen (alle vaccinaties ontvangen volgens het RVP-schema voor de leeftijd van 2 jaar).

Vijf-, tien-, veertien- en vijftienjarigen

Er is in dit verslagjaar gekeken naar de meest recente vaccinatiegraad voor kinderen die geboren zijn in 2017 (5-jarigen), in 2012 (10-jarigen), in 2008 (14-jarigen) en in 2007 (15-jarigen). In de grafieken vindt u de cijfers voor uw gemeente, inclusief een vergelijking met het gemiddelde van regio Gelderland-Midden en Nederland als geheel.

Wat zien we bij vijf-, tien-, veertien- en vijftienjarigen?

Bij de 5-jarigen zien we dat de vaccinatiegraad voor DKTP in 2022 (70,0%) ongeveer gelijk is aan die in 2021 (70,3%). De vaccinatiegraad in Barneveld ligt echter ruim onder die van Gelderland-Midden (87%) en Nederland (89%).

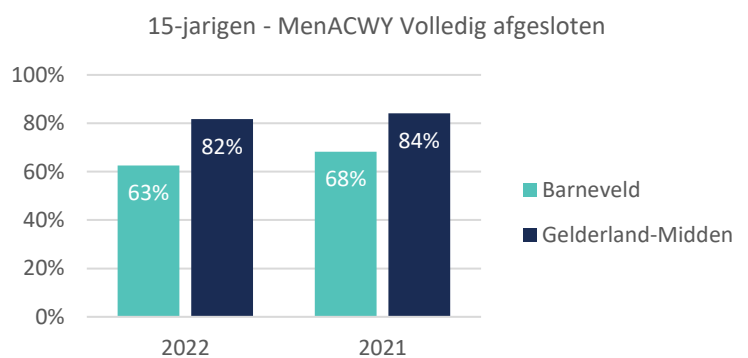
De vaccinatiegraad van D(K)TP (66%) en BMR (65%) bij 10-jarigen is in 2022 lager dan in 2021. Dit geldt ook voor de vaccinatiegraad in Gelderland-Midden en Nederland. De D(K)TP en BMR vaccinatiegraad onder 10-jarigen in Barneveld daalt al vanaf 2019.

Bij de vaccinatiegraad voor HPV is gekeken naar de adolescente meisjes (14 jaar). Deze groep werd ook in voorgaande jaren al gevaccineerd met het HPV vaccin. Voor de HPV vaccinatie geldt dat in 2022 in Barneveld de vaccinatiegraad lager is dan in 2021 (2022: 44%; 2021: 48%). Ook regionaal en landelijk is een lagere vaccinatiegraad te zien ten opzichte van 2021.

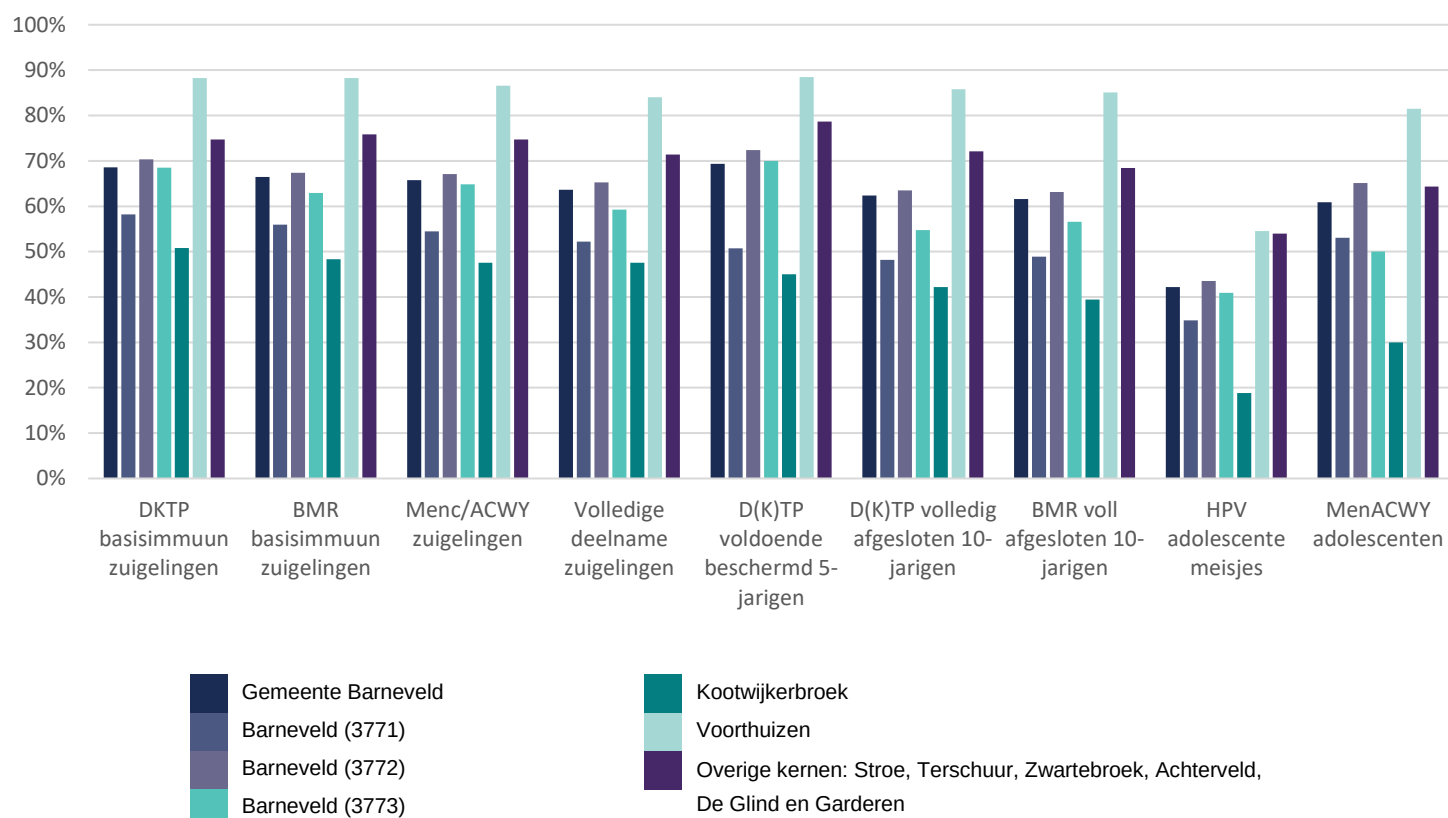
Het is mogelijk om een vaccinatie op een later moment in te halen. Vooral bij de HPV vaccinatie zien we dat dit regelmatig gebeurt. De verwachting is dan ook dat de vaccinatiegraad voor meisjes die geboren zijn in 2008 nog verder gaat toenemen.

Uit voorlopige deelnamecijfers blijkt dat landelijk tenminste 55% van alle in 2021 uitgenodigde jongens een HPV-vaccinatie gehaald heeft en tenminste 42% de volledige serie. Anonieme vaccinaties zijn ook hier niet meegeteld. Er zijn nog geen regionale deelnamecijfers over jongens beschikbaar.

In Barneveld is 63% van de 15-jarigen in 2022 volledig gevaccineerd tegen meningokokken ACWY. In 2021 was dit 68%. In Gelderland-Midden is in 2022 82% van de 15-jarigen volledig gevaccineerd. Dit was 84% in 2021. Landelijk is de vaccinatiegraad in 2022 81% (was 85% in 2021).

Gemeente Barneveld in deelgebieden*

*) De vaccinatiegraad van de deelgebieden is alleen beschikbaar met leeftijdsgrens (zie ook "Hoe wordt de vaccinatiegraad berekend")

Barneveld in vergelijking met de regio en Nederland

Regio Gelderland Midden (2022)

	Zuigelingen 2 jaar					Kinderen 5 jaar	Kinderen 10 jaar		Meisjes 14 jaar	Adolescenten 15 jaar	Zwangeren
	DKTP basisimmun	BMR basisimmun	MenC/ACWY	Volledige deelname	Onvolledige deelname	D(K)TP voldoende beschermd	D(K)TP volledig afgesloten	BMR volledig afgesloten	HPV	MenACWY	Maternale kinkhoest
Arnhem	87,0	89,1	89,4	83,4	10,6	89,0	84,7	84,4	65,4	80,8	63
Barneveld	68,8	66,9	66,7	64,1	7,9	70,0	65,8	64,7	44,1	62,6	45
Doesburg	95,9	70,3	70,3	66,2	29,7	92,2	83,7	84,7	72,2	86,9	66
Duiven	95,8	81,5	81,5	79,6	18,1	95,5	92,3	92,3	83,1	86,2	70
Ede	79,6	76,6	76,5	72,4	12,2	81,4	77,3	76,9	57,8	76,6	58
Lingewaard	95,3	87,8	88,0	85,6	12,6	94,8	92,4	91,6	90,0	94,0	82
Nijkerk	91,7	91,5	91,5	88,7	6,5	91,6	88,7	88,6	66,1	87,2	71
Overbetuwe	91,3	82,2	82,6	79,2	16,6	95,4	92,5	91,6	76,6	86,2	76
Renkum	91,3	92,1	91,7	87,8	7,4	92,5	89,9	90,3	76,0	87,8	47
Rheden	92,5	87,2	86,9	83,2	13,1	89,5	90,8	88,3	73,7	88,4	77
Rozendaal	84,6	92,3	92,3	84,6	7,7	87,5	96,4	96,4	93,3	93,9	54
Scherpenzeel	77,7	79,1	79,1	76,4	4,7	74,3	74,3	72,4	55,0	69,7	64
Wageningen	83,6	92,6	93,0	81,9	11,7	92,7	87,7	87,4	77,8	87,0	63
Westervoort	96,0	95,3	95,3	94,0	4,0	92,4	86,4	87,0	72,4	79,1	79
Zevenaar	93,1	93,1	93,7	91,6	5,0	93,3	87,2	87,0	76,0	92,4	63
Regio GM	85,3	83,3	83,3	79,3	10,8	86,9	83,5	82,9	67,4	81,7	64
Nederland	88,0	89,4	89,4	84,2	9,9	89,1	85,0	85,1	63,6	81,3	64

Legenda:

	95% of meer
	tussen 91,0 en 95,0%
	tussen 90,0 en 91,0%
	90% of minder

RVP: volop in ontwikkeling

Maternale griepvaccinatie

Vrouwen die gedurende het griepseizoen 22 weken of langer zwanger zijn komen vanaf 15 oktober 2023 in aanmerking voor de maternale griepvaccinatie. Het primaire doel van de maternale griepvaccinatie is het voorkomen van ziektelast door influenza bij zuigelingen. Daarnaast biedt de grieprik ook bescherming voor de zwangere vrouw zelf. Voor de vaccinatie komen jaarlijks ongeveer 120.000 vrouwen in aanmerking. Het RIVM verwacht uiteindelijk een vaccinatiegraad tussen de 30% en 50%. Voor de inrichting van de route wordt een tweedeling gemaakt. Zwangere vrouwen die op basis van een medische indicatie net als andere jaren een uitnodiging via de huisarts ontvangen, worden in principe ook door de huisarts gevaccineerd. Dit betreft ongeveer 10% van de zwangere vrouwen.

De JGZ richt zich op de vrouwen die alleen op basis van hun zwangerschap in aanmerking komen voor een griepvaccinatie. Waar mogelijk wordt de maternale griepvaccinatie gecombineerd met de maternale kinkhoestvaccinatie.

Rotavirusvaccinatie

Het rotavirus is een ziekteverwekker die diarree en overgeven veroorzaakt. Met name jonge kinderen zijn gevoelig voor deze darminfectie (gastro-enteritis), en kunnen met ernstige klachten in het ziekenhuis belanden. Jaarlijks worden er in Nederland ongeveer 3.600 kinderen onder de vijf jaar met een rotavirusinfectie opgenomen in het ziekenhuis. De rotavirusvaccinatie wordt in 2024 toegevoegd aan het RVP. De eerste rotavirusvaccinatie wordt gegeven op de leeftijd van 6-9 weken. Dit gebeurt in de vorm van een drinkvaccin.

Herziening vaccinatieschema

Naar aanleiding van de invoering van de rotavirusvaccinatie per 1 januari 2024 en de verwachte wijzigingen in het RVP in 2025 zijn op de consultatiebureaus al enkele aanpassingen in het contactmomenten schema gedaan om ons hier op voor te bereiden.

HPV-vaccinatie

In 2022 is een eenmalige campagne voorbereid om de 19- tot 27-jarigen (geboortejaren 1996 t/m 2003) de HPV-vaccinatie aan te bieden in 2023. Ook volgde er in de zomer een Gezondheidsraadadvies om de vaccinatieserie voor jongeren vanaf 15 jaar voor een volledige bescherming met een dosis terug te brengen van 3 naar 2 vaccinaties. Dit advies is vanaf september 2022 doorgevoerd.

Vaccinatievoorziening voor volwassenen

In 2021 heeft de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving onderzoek gedaan naar het vaccinatiestelsel in Nederland. De conclusie is dat een overkoepelende visie en strategie voor de vaccinatiezorg ontbreekt. Er is eerder sprake van een lappendeken dan van een stelsel. Hierdoor wordt er gezondheidswinst voor m.n. ouderen gemist. Momenteel wordt een verkenning uitgevoerd naar een "vaccinatievoorziening voor volwassenen" bij de GGD'en, als het regionaal expertisecentrum op het gebied van vaccinatiezorg. Hier kunnen dan burgers en professionals terecht voor informatie en advies en het krijgen van programmatische en individuele vaccinaties.

Monitoring vaccinatiegraad

Voor het vaststellen van een nauwkeurige vaccinatiegraad heeft de registratiewijze met het informed consent nadelige effecten. Omdat de informatie van het aantal gegeven vaccinaties niet alleen nodig is voor het vaststellen van de vaccinatiegraad, maar ook voor het beoordelen van vaccineffectiviteit en veiligheid, betekent dit dat deze wettelijke taak van het RIVM niet naar behoren kan worden uitgevoerd.

Het ministerie van VWS heeft in 2022 een concept wetsvoorstel voorbereid dat een wettelijke grondslag creëert voor gegevensverwerking. Hierdoor zou onder meer de gegevensuitwisseling tussen JGZ-organisaties en het RIVM in het kader van het RVP in de toekomst beter geborgd zijn.

Vaccinaties op verzoek

Tegen betaling zijn vaccinaties buiten het RVP beschikbaar via de GGD (reizigersadvisering). De staatssecretaris heeft de JGZ gevraagd ouders actiever te informeren over deze mogelijkheden.

Uitbreiding RVP

De Gezondheidsraad heeft in oktober 2022 advies uitgebracht om een vaccinatie tegen de Meningokokken B vooralsnog niet in het RVP op te nemen.

Onderzoeksprogramma Sociovox

Het RIVM is gestart met Sociovox. Hiermee wil men inzicht krijgen in veranderingen in vaccinatiedeelname over de tijd en tussen groepen en daarmee samenhangende factoren. Sociovox wil daarnaast inzicht bieden in a) hoe we mensen beter kunnen informeren over vaccineren b) kunnen ondersteunen bij het maken van vaccinatiekeuzes en c) hoe vaccineren zo toegankelijk mogelijk gemaakt kan worden.

Uitnodigingsbrieven

De uitnodigingsbrieven van het RIVM voor het halen van een vaccinatie bij de groepssessies zijn korter en leesbaarder gemaakt. Daarnaast hebben de brieven een QR-code die verwijst naar een webpagina met informatie in 12 talen.

Adviezen en aanpak gemeente Barneveld

Net als voorgaande jaren ligt de vaccinatiegraad voor de verschillende vaccinaties uit het RVP in Barneveld fors lager dan in de regio en Nederland. Dit rapport laat zien dat de vaccinatiegraad in Barneveld daalt, net als in de regio Gelderland-Midden en Nederland. Het vraagt om een verdere analyse en verdieping om te achterhalen waar dit door komt en om deze trend te kunnen keren. Een dalende vaccinatiegraad verhoogt de kans op uitbraken van bepaalde infectieziekten. De rol van de infectieziektebestrijding (IZB) is om de alert te zijn op dit soort uitbraken. De huidige vaccinatiegraad benadrukt nogmaals het belang hiervan, want hoe eerder we een uitbraak opsporen hoe eerder we kunnen interveniëren.

Lokaal en regionaal doet de JGZ ook haar uiterste best om de vaccinatiegraad te volgen en zo hoog mogelijk te houden. In dit hoofdstuk benoemen wij een aantal bestaande acties en mogelijkheden voor de toekomst om deelname aan het RVP te stimuleren. Indien gewenst gaat de JGZ graag met gemeente Barneveld in gesprek om de (benodigde) aanpak te bespreken.

Passende voorlichting en informatievoorziening:

- Vanuit landelijke initiatieven, VWS en RIVM, wordt ingezet op betere informatievoorziening over het RVP. De hieruit beschikbaar gekomen adviezen en materialen worden door GGD Gelderland-Midden nauwgezet gevolgd en geïmplementeerd. Via onze website zijn de landelijke informatiesites toegankelijk.
- Landelijk worden goede voorbeelden van succesvolle interventies ter bevordering van de vaccinatiegraad uitgewisseld. De GGD sluit daar zoveel mogelijk bij aan en brengt een advies uit aan gemeenten indien een aanpak passend is voor deze regio.
- Verkend kan worden welke bestaande voorlichtingsmaterialen beter geïmplementeerd kunnen worden. Er zijn bijvoorbeeld lesmaterialen beschikbaar voor scholen (zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs) over het geven van onderwijs over vaccineren. Scholen zijn echter terughoudend om dit thema in hun onderwijspakket op te nemen.
- Verken op welke manier er een lokale samenwerking georganiseerd kan worden. De samenwerking tussen gemeente, GGD en lokale partners (b.v. huisartsen, verloskundigenpraktijken, scholen, geloofsgemeenschappen) is van groot belang om toename van een infectieziekte vroeg te signaleren en verspreiding te voorkomen en kan effectief bijdragen aan het voorkomen van een verdere afname van de vaccinatiegraad. Het advies is om geen nieuwe overlegstructuur hiervoor op te zetten, maar aan te sluiten bij bestaande netwerken.
- De JGZ zet al in op haar samenwerking met verloskundigen om zowel de toeleiding tot maternale vaccinaties als het prenataal huisbezoek te versterken.
- De GGD zal de gemeente tijdig op de hoogte stellen van de data van de vaccinatiesessies voor BMR/DTP, HPV en Meningokokken ACWY, zodat de gemeente en haar netwerkpartners hier ook aandacht aan kunnen besteden via hun eigen communicatiekanalen. Vanaf juli 2023 biedt de GGD de communicatiemiddelen over het RVP via een online toolkit aan. De GGD zet telkens de juiste communicatiemiddelen via deze toolkit klaar.
- Door de wisselende vaccinatiegraad per kern en deelgebied binnen een gemeente zal voor een aantal kernen meer een aanpak op maat nodig zijn. Een mogelijkheid om verder te verkennen is bijvoorbeeld de inzet van sleutelfiguren. In andere regio's hebben sleutelfiguren, bijv. sportcoaches, religieuze leiders, een belangrijke rol in kleinschalige bijeenkomsten waarin voorlichting op maat wordt gegeven over het RVP.

- De JGZ adviseert het vaccinatieconsult in Barneveld voorlopig voort te zetten op het consultatiebureau en het effect op de vaccinatiegraad langer te monitoren. In het rapport van vorig jaar is een uitgebreide evaluatie opgenomen. In het volgend vaccinatierapport zal opnieuw het vaccinatieconsult worden geëvalueerd.

Maak en houdt vaccineren toegankelijk en laagdrempelig:

- De JGZ blijft inzetten op toegankelijkheid van vaccinaties. Daarom bieden we in Barneveld meerdere mogelijkheden per jaar aan om vaccinaties te ontvangen, ook buiten kantoortijden.
- Voor statushouders en jeugdigen met prikangst of andere indicaties, worden wekelijks regionaal individuele vaccinatiesprekuren georganiseerd. Deze spreekuren worden goed bezocht en er zijn geen wachttijden.
- We bieden het hele jaar door mogelijkheden om vaccinaties in te halen. Zowel op de consultatiebureaus en vaccinatiesprekuren, als door afspraakmogelijkheden op vaccinatiesessies. Hiervoor is een aparte telefoonlijn geopend en is het online mogelijk om een afspraak te maken.
- Bij elk vaccinatiemoment wordt bekeken of er in het verleden vaccinaties gemist zijn en wordt de mogelijkheid geboden om deze in te halen.
- De groep die na een uitnodiging voor een vaccinatie niet is verschenen, krijgt automatisch een herhaaloproep.

GGD Gelderland-Midden

is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

GGD Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E ggd@vggm.nl

I www.ggdgm.nl

Gelderland-Midden